

ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Αργυροπούλου, Μαρία Ιωάννα,
Κλινικός Ψυχολόγος, MSc, Ph.D. -Ψυχοθεραπεύτρια Γνωσιακής /
Συμπεριφοριστικής κατεύθυνσης
gmargirop@gmail.com, www.argiropoulou.gr

Η έννοια της Προσκόλλησης: Θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογή στις στενές διαπροσωπικές σχέσεις

- Σύμφωνα με τη θεωρία του δεσμού μητέρας-βρέφους, το αναπτυσσόμενο βρέφος δημιουργεί ένα συναισθηματικό δεσμό με ένα κύριο άτομο που το φροντίζει, συνήθως τη μητέρα, και χρησιμοποιεί αυτό το δεσμό ως ασφαλή βάση για εξερεύνηση του περιβάλλοντος.
- Σε μια δεύτερη φάση εξέλιξης, δημιουργούνται στο βρέφος κάποια εσωτερικά λειτουργικά μοντέλα του εαυτού του και των κύριων ατόμων που το φροντίζουν τα οποία σχετίζονται με το συναίσθημα και χρησιμεύουν ως οδηγός για την ανάπτυξη προσδοκιών για τις μελλοντικές σχέσεις των παιδιών, των εφήβων και των ενηλίκων
- Οι διαφορές ως προς τον τύπο προσκόλλησης σχετίζονται με διαφορές ως προς τις διαπροσωπικές σχέσεις των ενηλίκων- και ειδικότερα την ποιότητα των συναισθηματικών τους σχέσεων

Οι τρεις τύποι δεσμού

- Ο δεσμός τύπου Α ονομάζεται «αγχώδης / αποφευκτικός και υποτίθεται ότι αναπτύσσεται όταν η μητέρα είναι ψυχρή και απορριπτική τους πρώτους μήνες της ζωής του βρέφους, με αποτέλεσμα αυτό να αισθάνεται ότι οι ανάγκες του δεν ικανοποιούνται.
- Ο δεσμός τύπου Β ονομάζεται ασφαλής δεσμός και αναπτύσσεται όταν η μητέρα είναι πολύ τρυφερή και ικανοποιεί άμεσα όλες τις ανάγκες του βρέφους.
- Ο δεσμός τύπου Γ ονομάζεται αγχώδης / αμφιφυμικός και δημιουργείται ως αποτέλεσμα μιας ασυνεπούς συμπεριφοράς από την πλευρά της μητέρας, η οποία κάποιες φορές είναι πολύ τρυφερή και ευαίσθητη στις ανάγκες του βρέφους, ενώ κάποιες άλλες το αγνοεί

Τύπος δεσμού & ερωτικές σχέσεις

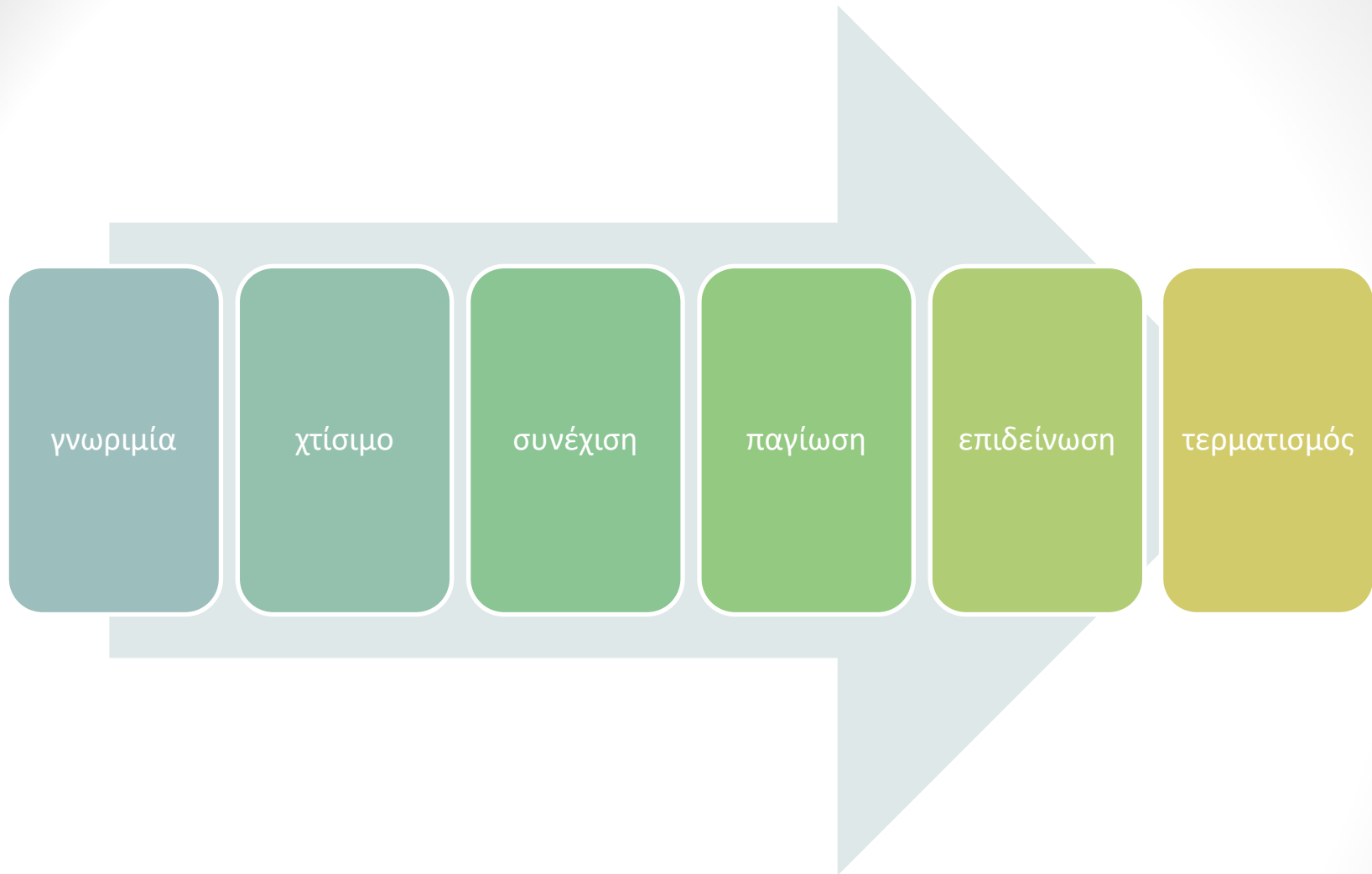
- τα άτομα με ασφαλή προσκόλληση βίωναν περισσότερη ευτυχία, φιλία και εμπιστοσύνη ενώ αντίθετα, τα άτομα με αποφευκτική προσκόλληση χαρακτηρίζονταν από το φόβο του στενού δεσίματος, τις συναισθηματικές διακυμάνσεις και τη ζήλια.
- τα άτομα με αγχώδη/ αμφιθυμική προσκόλληση χαρακτηρίζονταν από έμμονες σκέψεις για το αγαπημένο πρόσωπο, από την επιθυμία της ένωσης, την ακραία ερωτική έλξη, τις συναισθηματικές υπερβολές και τη ζήλια.

Τύπος δεσμού & ερωτικές σχέσεις

- Τα άτομα με ασφαλή προσκόλληση πίστευαν ότι υπάρχει σταθερότητα στα συναισθήματά τους, χωρίς να λείπουν οι καλές και οι κακές στιγμές, ενώ δεν πίστευαν ότι υπάρχει ο μεγάλος έρωτας, όπως τον παρουσιάζουν συχνά τα μυθιστορήματα και οι ταινίες.
- Τα άτομα με αποφευκτική προσκόλληση αντιμετώπιζαν με δυσπιστία την αιωνιότητα της ρομαντικής αγάπης και ένοιωθαν ότι σπάνια βρίσκει κανείς έναν άνθρωπο που να μπορεί πραγματικά να αγαπήσει.
- τα άτομα με αγχώδη / ανασφαλή προσκόλληση ένιωθαν ότι ήταν εύκολο να ερωτευθούν αλλά σπάνιο να βρουν την αληθινή αγάπη.
- τα ασφαλή υποκείμενα ανέφεραν ότι τόσο οι σχέσεις με τους γονείς όσο και οι σχέσεις των γονιών μεταξύ τους ήταν πιο ζεστές σε σύγκριση με τα υποκείμενα των άλλων δύο ομάδων

Θεωρία της προσκόλλησης & τρόπος βίωσης & έκφρασης της ζήλειας

- Τα άτομα με αγχώδη προσκόλληση είχαν σχετικά περισσότερες πιθανότητες να αντισταθούν στο να εκφράσουν τον θυμό τους, οι αποφευκτικοί είχαν περισσότερες πιθανότητες να στρέψουν το θυμό αλλά και το φταίξιμο εναντίον κάποιου άλλου, ενώ αυτοί με ασφαλή προσκόλληση ήταν πιο πιθανό να εκφράσουν το θυμό τους στον/ στην σύντροφό τους και να συντηρήσουν τη σχέση
- Οι αγχώδεις/ αμφιθυμικοί ανέφεραν θυμό και ευερεθιστότητα σε καταστάσεις που προκαλούν ζήλια, παρόλο που δεν ήταν πιθανό να αντιμετωπίσουν τους/ τις συντρόφους τους σχετικά με τα συναισθήματά τους. Οι πιο συνηθισμένες αντιδράσεις αυτών με αποφευκτική προσκόλληση ήταν η λύπη και ο χαμηλός αυτοσεβασμός.

ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Τα 5 στάδια ανάπτυξης μιας σχέσης

- Τα στάδια αυτά αναφέρονται αντιστοίχως στην αμοιβαία έλξη, στην αύξηση της αλληλεξάρτησης, στην ισχυροποίηση της παγίωσης και της δέσμευσης και στην ένταση που προκαλείται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς παράγοντες, οδηγώντας στον τερματισμό της σχέσης.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ

Η ψυχαναλυτική άποψη

- η πρωταρχική ανάγκη του ανθρώπου δεν είναι η ικανοποίηση των σεξουαλικών αναγκών, αλλά η δημιουργία ενός δεσμού, χωρίς τον οποίο ο άνθρωπος δεν μπορεί να παραμείνει υγιής
- Κατά την ενήλικη ζωή, τα άτομα επιλέγουν ασυνείδητα σύντροφο με σκοπό την αναδημιουργία του αρχικού δεσμού με την μητέρα και τον πατέρα, είτε όπως ήταν πραγματικά, είτε όπως θα επιθυμούσαν να είναι.
- Η επιλογή του συντρόφου είναι τέτοια, ώστε να δημιουργηθούν τα ίδια προβλήματα που υπήρχαν στην αρχική σχέση με τους γονείς, με την προσδοκία ότι αυτή τη φορά θα λυθούν, φαινόμενο το οποίο ο Freud (1905) περιέγραψε ως «καταναγκασμό της επανάληψης

Η ψυχαναλυτική άποψη

- Τα άτομα έχουν την τάση να επιλέγουν συντρόφους που βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο ωριμότητας και έχουν παρόμοιες δυσκολίες με τα ίδια. Συνεπώς, όσο πιο ανώριμο ή νευρωτικό είναι ένα άτομο, τόσο ανώριμος και νευρωτικός τείνει να είναι και ο σύντροφος που θα επιλέξει, με αποτέλεσμα την δημιουργία μιας δυσλειτουργικής σχέσης
- η επιλογή του συντρόφου εξαρτάται από τον τρόπο που κάθε άτομο έχει λύσει το οιδιπόδειο

ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ & ΟΙΔΙΠΟΔΕΙΟ

- Συμπληρωματική εκλογή: ο/ η σύντροφος που επιλέγεται μοιάζει με το γονιό του αντίθετου φύλου.
- Η εικόνα του συντρόφου είναι ασυνείδητη, έχει σχηματιστεί στην παιδική ηλικία και είναι εξιδανικευμένη, δηλαδή είναι η εικόνα του γονιού όπως θα ήθελε το άτομο να είναι ο γονιός του.
- Μάλιστα, όσο πιο κακός ήταν ο γονιός στην πραγματικότητα, τόσο πιο εξιδανικευμένη τείνει να είναι αυτή η εικόνα. Αυτό οδηγεί αρχικά σε καυγάδες και πίεση προς τον/την σύντροφο να μοιάσει σε αυτή την εικόνα.
- Τελικώς, είτε το άτομο αναπτύσσει κατάθλιψη εξαιτίας της απώλειας της ιδανικής σχέσης είτε προχωρά σε χωρισμό, με σκοπό την «καινούρια αναζήτηση του χιμαιρικού ιδανικού»

ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ & ΟΙΔΙΠΟΔΕΙΟ

- Αντιθετική εκλογή: ο/ η σύντροφος που επιλέγεται είναι το αντίθετο της ασυνείδητης εικόνας του γονιού του αντίθετου φύλου.
- Αυτό γίνεται γιατί ο γονιός αυτός είναι πολύ σαγηνευτικός και το άτομο φοβάται εκδίκηση από τον γονιό του ίδιου φύλου. Έτσι, ένας άντρας π.χ. διαλέγει μια γυναίκα που έχει ακριβώς τα αντίθετα χαρακτηριστικά από αυτά της μητέρας του, χάνοντας έτσι την ευκαιρία να βρει ένα σύντροφο με επιθυμητά χαρακτηριστικά.
- Μερικές μάλιστα φορές τα άτομα αυτά επιλέγουν ένα άτομο που έχει αυτά τα επιθυμητά χαρακτηριστικά, όταν δημιουργούν μια παράλληλη σχέση (εξωσυζυγική).

ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ & ΟΙΔΙΠΟΔΕΙΟ

- Υπάρχει επίσης και η πιθανότητα ο σύντροφος που θα επιλεχθεί να μοιάζει με τον γονιό του ίδιου φύλου.
- Για παράδειγμα ένας άντρας επιλέγει μια γυναίκα, η οποία μοιάζει στον χαρακτήρα με τον πατέρα του, υποκρύπτοντας έτσι τις ομοφυλοφιλικές του τάσεις.
- Οι δύο σύντροφοι παίζουν τους ρόλους που ο καθένας έχει προδιαγράψει ο ένας για τον άλλον μέσω μιας ασυνείδητης επικοινωνίας,
- Όταν η ισορροπία αυτή διαταράσσεται, αρχίζουν οι συγκρούσεις.

Η θεωρία ερέθισμα-αξία-ρόλος

- Σύμφωνα με τη θεωρία του Murstein ερέθισμα-αξία-ρόλος, η οποία αφορά την επιλογή ενός ερωτικού συντρόφου, τα άτομα επιλέγουν:
- αρχικά με βάση τα εξωτερικά χαρακτηριστικά (ερέθισμα),
- μετά με βάση στάσεις και απόψεις (αξία)
- και τελικά με βάση την συμφωνία των συντρόφων αναφορικά με τους ρόλους

Η θεωρία ερέθισμα-αξία-ρόλος

- Το πρώτο στάδιο συνδυάζει την εμφανισιακή ελκυστικότητα με στοιχεία για τον κοινωνικό ρόλο, τις επαγγελματικές φιλοδοξίες και το παρελθόν του πιθανού συντρόφου.
- Στο δεύτερο στάδιο, τα δύο άτομα συγκρίνουν τη στάση τους προς τη ζωή, τα θρησκευτικά πιστεύω, την σεξουαλικότητα, την πολιτική και τον ρόλο του άνδρα και της γυναίκας στην κοινωνία και στον γάμο.
- Στο τρίτο στάδιο, εξετάζεται η ομοιότητα στην αντίληψη για τον ρόλο, για την προσωπική επάρκεια και για την σεξουαλική επαφή (Murstein, 1970).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ

- Το μοντέλο της ορθολογικής επιλογής διαμορφώνει κυρίως την βάση για τις έρευνες για την επιλογή του συντρόφου (Fu, Goldman, 1996).
- Κοινωνιολόγοι έχουν υποθέσει ότι οι πολιτισμικοί (αξίες, στάσεις) και οι κοινωνικοοικονομικοί (έσοδα, επαγγελματικό κύρος) παράγοντες παίζουν σημαντικότερο ρόλο στην επιλογή του συντρόφου από ότι οι ατομικοί και οι ψυχολογικοί παράγοντες (Murstein, 1970).
- Γενικά, φαίνεται να επιλέγεται ο σύντροφος και με βάση την ομοιότητα στην θρησκεία, στην φυλή, στην εθνικότητα προέλευσης, στον τόπο κατοικίας, στο εκπαιδευτικό επίπεδο, στην κοινωνική τάξη, στις στάσεις, στις αξίες, στην νοημοσύνη και στα σωματικά, ψυχικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, αλλά με ορισμένες εξαιρέσεις στον τομέα των σωματικών και ψυχικών χαρακτηριστικών (Snyder, 1964).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ

- Οι κοινωνικοί ψυχολόγοι, έδωσαν έμφαση στο ρόλο που έχει η εμφανισιακή ελκυστικότητα στην επιλογή του συντρόφου (Fu, Goldman, 1996).
- Υπάρχουν πολυάριθμα δεδομένα που δείχνουν ότι η επιλογή του συντρόφου γίνεται και με βάση την ομοιότητα σε χαρακτηριστικά όπως το βάρος, το ύψος, την ιδιοσυγκρασία, την προσωπικότητα και τα αντικοινωνικά στοιχεία (Yamaguchi, Kandell, 1993).
- Οι Kerkhoff και Davis ανέπτυξαν την «θεωρία του φίλτρου» (filter theory), η οποία έδωσε ώθηση στον τομέα της μελέτης της επιλογής συντρόφου. Η θεωρία αυτή υποστηρίζει ότι στα πρώτα στάδια της ερωτικής γνωριμίας η ομοιότητα στις αξίες, στους προσδωκόμενους ρόλους μέσα στην σχέση και στην κοινωνία παίζει σημαντικότερο ρόλο από την ψυχική συμβατότητα. Όμως, στα ακόλουθα στάδια της ερωτικής γνωριμίας συνέβαινε το αντίθετο ίσως επειδή οι περιπτώσεις στις οποίες υπήρχε ασυμφωνία αξιών είχαν «φιλτραριστεί» (Kerkhoff, Davis, 1962).

«αναπτυξιακό πλαίσιο για την πρό του γάμου δημιουργία της δυάδας»

- η αντίληψη των ομοιοτήτων (στο κοινωνικο-οικονομικό υπόβαθρο, στις αξίες, στα ενδιαφέροντα και στην προσωπικότητα),
- η δημιουργία επικοινωνίας (μέσω της άνετης επικοινωνίας, της θετικής εκτίμησης, της ικανοποίησης, της εγκυρότητας του εαυτού),
- η αμοιβαία αυτοαποκάλυψη,
- η συνοχή στον ατομικό ρόλο,
- το ταίριασμα των διαπροσωπικών ρόλων (μέσω της ομοιότητας στην προσωπικότητα, της συμπληρωματικότητας στους ρόλους και στις ανάγκες)
- αποκρυστάλλωση της δυάδας (μέσω της στενής σχέσης, της λειτουργίας ως ζευγάρι, της τοποθέτησης ορίων, της δέσμευσης και της δημιουργίας ταυτότητας ζεύγους) (Lewis, 1972).

«Θεωρία του αποφασιστικού ρόλου».

- «στην ετερόφυλη διαμόρφωση της δυάδας, το κάθε άτομο αναζητά να σχετισθεί με ένα άτομο που η συμπεριφορά του και το ψυχικό δυναμικό του θα παρέχουν την μέγιστη ικανοποίηση και την ελάχιστη δυσαρέσκεια στις ανάγκες του».
- Τα επόμενα έτη, ορισμένοι συγγραφείς χρησιμοποίησαν βασικούς οικονομικούς όρους για να εξηγήσουν την επιλογή συντρόφου.
- Το κάθε άτομο προσπαθεί να κάνει οποιαδήποτε κοινωνική διάδραση όσο πιο ωφέλιμη γίνεται. Το όφελος (reward) θεωρείται ως η ικανοποίηση που λαμβάνει από την σχέση μείον το κόστος (cost) που πρέπει να πληρώσει, δηλαδή τους αποθαρρυντικούς παράγοντες.
- Παρομοίως, ο Edwards, έχει προτείνει την «θεωρία της ανταλλαγής», σύμφωνα με την οποία ένα άτομο επιλέγει ένα άλλο όμοιο σε ένα μεγάλο εύρος χαρακτηριστικών, λόγω του ότι βασίζεται στον συνειδητό στόχο της επαύξησης του κέρδους (γνώσεων, δεξιοτήτων, δύναμης) (Edwards, 1969).

Άλλες θεωρίες για την επιλογή συντρόφου

- ο Fowler (1859), υπέθεσε ότι όταν ένα άτομο έχει υψηλή αυτοεκτίμηση και αυτοαποδοχή, παντρεύεται έναν όμοιο. Σε περίπτωση που έχει έντονες υπερβολές ή ελλείμματα, παντρεύεται έναν ανόμοιο ως προς αυτά τα ενοχλητικά χαρακτηριστικά.
- Συνεπώς, φαίνεται ότι άτομα με ελλείμματα στην προσωπικότητα θα επιλέξουν σύντροφο κυρίως με βάση την συμπληρωματικότητα των αναγκών (Murstein, 1973).
- Ο Murstein (1967), υπέθεσε και επιβεβαίωσε με ερευνητική μελέτη ότι ένα άτομο επιλέγει ως σύντροφο ένα άλλο με το ίδιο επίπεδο νευρωτισμού και αυτοαποδοχής.
- Ο Tomman (1976), με βάση την έρευνα του, πρότεινε μία θεωρία της επιλογής συντρόφου με βάση την σειρά γέννησης. Η θεωρία αυτή βασίζεται στο ότι η σχέση του ζεύγους αναπαραγάγει τις σχέσεις εντός της οικογένειας προέλευσης, αλλά και στην έννοια της συμπληρωματικότητας, καθώς τονίζει ότι ο μεγαλύτερος αδερφός μίας αδερφής θα επιλέξει μία μικρότερη αδερφή ενός αδερφού. Ένας μικρότερος αδερφός μίας αδερφής θα επιλέξει μία αδερφή μικρότερων αδερφών.

Άλλες θεωρίες για την επιλογή συντρόφου

- Σύμφωνα με την θεωρία του δεσμού και με ανάλογες έρευνες ένα άτομο με ένα συγκεκριμένο είδος δεσμού τείνει να επιλέγει ως σύντροφο ένα άλλο με το αντίστοιχο είδος δεσμού, αν και τα νεότερα δεδομένα δείχνουν μία προτίμηση για ένα σύντροφο με ασφαλή δεσμό ανεξάρτητα από το είδος του δεσμού του ίδιου του ατόμου (Sedkides, 1999).
- Οι Fu και Goldman (1996) μελέτησαν την σχέση μεταξύ της σωματικής υγείας και των συμπεριφορών υγείας με την επιλογή του συντρόφου και κατέληξαν στο ότι η επιλογή του συντρόφου δεν γίνεται απλά με βάση την απουσία συγκεκριμένων ασθενειών και λειτουργικών αναπηριών αλλά με βάση την ομοιότητα στις συμπεριφορές υγείας και στα χαρακτηριστικά της υγείας.
- Τέλος, όσον αφορά την επιρροή που ασκούν οι γονείς στην επιλογή του συντρόφου οι έρευνες δείχνουν ότι η επίδραση της μητέρας στον γιό είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι στην κόρη, ενώ η επίδραση του πατέρα είναι μεγαλύτερη στην κόρη απ' ό,τι στον γιό (Jedlicka, 1984).
- Σχετικά με τη επιρροή που ασκούν τα αδέρφια δεν υπάρχει ερευνητική μελέτη (Moris, Carter, 1999).

Αξίες & επιλογή συντρόφου

- υπάρχει διαφορά στις αξίες που προσδίδουν οι άντρες και οι γυναίκες στο μοίρασμα της εξουσίας και αυτό επηρεάζει την επιλογή συντρόφου.
- οι άντρες με ισχυρό κίνητρο για εξουσία προσπαθούν να αποφύγουν τις συντρόφους που είναι δυνατό να αποτελέσουν στο μέλλον πιθανούς ανταγωνιστές ή που δυνητικά μπορεί να συμπεριφερθούν ανταγωνιστικά προκειμένου να υπερισχύσουν.
- Για το λόγο αυτό παντρεύονται συνήθως γυναίκες που δεν έχουν ισχυρό κίνητρο να αφοσιωθούν στην καριέρα τους, με αποτέλεσμα όμως να καταλήγουν να αισθάνονται δυστυχισμένοι από το γάμο τους.
- Οι γυναίκες με ισχυρό κίνητρο εξουσίας επιλέγουν συζύγους που εκτιμούν, προσδοκώντας ότι θα έχουν μερίδιο στην άσκηση της εξουσίας και στη λήψη αποφάσεων. Συνεπώς, παντρεύονται επιτυχημένους άντρες και είναι πιο ικανοποιημένες στο γάμο τους συγκριτικά με τις γυναίκες που έχουν χαμηλό κίνητρο εξουσίας

Αξίες & επιλογή συντρόφου

- Σε έρευνες που εξετάζουν τις παραδοσιακές οικογενειακές αξίες οι έλληνες φαίνεται ότι απορρίπτουν τους ιεραρχικούς ρόλους του πατέρα και της μητέρας, σύμφωνα με τους οποίους ο πατέρας αποτελεί την κεφαλή της οικογένειας, ενεργεί με αυταρχικό τρόπο και έχει τον έλεγχο των οικονομικών θεμάτων της οικογένειας, ενώ η μητέρα ασχολείται κυρίως με τα οικιακά, είναι διαλλακτική, συμβιβαστική, φροντίζει για την ανατροφή των παιδιών και δέχεται τις αποφάσεις του πατέρα.
- Επιπλέον, σύμφωνα με αυτά τα ευρήματα η δύναμη του πατέρα μέσα στην οικογένεια έχει μειωθεί, ενώ η δύναμη της μητέρας έχει αυξηθεί

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ικανοποίηση & επικοινωνία

- σε μια σχέση υπάρχει ικανοποίηση όταν υπάρχει και αποτελεσματική επικοινωνία, η οποία σημαίνει ότι όταν δύο άτομα αλληλεπιδρούν, είναι σε θέση να κωδικοποιήσουν και να αποκωδικοποιήσουν τα μηνύματα που ανταλλάσσουν, χωρίς παρερμηνείες, σύμφωνα με την αρχική έννοια που τους προσδόθηκε
- Κάποια άλλα κριτήρια της αποτελεσματικής επικοινωνίας είναι η διάθεση για αυτό-έκφραση, η ευαισθησία στα συναισθήματα του άλλου, η αποδοχή της κριτικής εκ μέρους του άλλου, καθώς επίσης και η έκφραση σεβασμού και εκτίμησης προς το πρόσωπο του άλλου

Επικοινωνία & έκφραση αρνητικών συναισθημάτων

- η αποφυγή της επικοινωνίας και η απόσυρση συσχετίζονται αρνητικά με την ικανοποίηση από τη σχέση
- η έκφραση αρνητικών συναισθημάτων είναι πρόσφορη στο βαθμό που οδηγεί σε ένα είδος επίλυσης η οποία περιλαμβάνει την πηγή ή τη σημασία του προβλήματος
- Έχει βρεθεί ότι οι άντρες έχουν την τάση να αποσύρονται ενόψει μιας επερχόμενης ή αναμενόμενης σύγκρουσης, ενώ αντιθέτως οι γυναίκες δεν διαφοροποιούνται ως προς την αυτό-έκφραση σε μια αντίστοιχη συνθήκη

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

τα πρότυπα που χρησιμοποιούν τα ζευγάρια για να επιλύσουν τις συγκρούσεις τους

- Ομιλία, η Αφοσίωση, η Φυγή και η Αποφυγή. Η Ομιλία ορίζεται ως η ενεργητική και η επικοδομητική έκφραση δυσαρέσκειας με την πρόθεση να βελτιωθεί η σχέση. Η Αφοσίωση ορίζεται ως η παθητική, αλλά ταυτόχρονα αισιόδοξη προσμονή ότι οι συνθήκες θα βελτιωθούν. Η Φυγή ορίζεται ως η εγκατάλειψη της σχέσης ή οι απειλές για τον τερματισμό της. Η Αποφυγή ορίζεται το να αφήνει κανείς παθητικά τη σχέση να φθείρεται χωρίς να αναλαμβάνει δράση.

τα πρότυπα που χρησιμοποιούν τα ζευγάρια για να επιλύσουν τις συγκρούσεις τους

- Τα ευρήματα υποστηρίζουν ότι οι δύο σύντροφοι τείνουν να χρησιμοποιούν πιο εποικοδομητικές και λιγότερο καταστροφικές στρατηγικές όσο πιο ικανοποιημένοι είναι από τη σχέση τους πριν από την εμφάνιση των προβλημάτων, όσο μεγαλύτερη είναι η ένταση της επένδυσης των πόρων του καθενός από αυτούς στη σχέση και όσο λιγότερο ελκυστικοί είναι οι διαθέσιμοι εναλλακτικοί σύντροφοι

τα πρότυπα που χρησιμοποιούν τα ζευγάρια για να επιλύσουν τις συγκρούσεις τους

- Η χρήση αρνητικών στρατηγικών έχει βρεθεί ότι προβλέπει μεγαλύτερα προβλήματα στη σχέση, ενώ η χρήση της Ομιλίας συσχετιζόταν με θετικά αποτελέσματα για τη σχέση. Μια ανταποδοτική επίδραση έχει επίσης ανιχνευθεί, δηλαδή όσο περισσότερο ένα άτομο αντιλαμβάνεται ότι ο/η σύντροφός του χρησιμοποιεί καταστροφικές αντί για εποικοδομητικές στρατηγικές αντιμετώπισης των συγκρούσεων, τόσο μεγαλύτερη είναι η δυσφορία στο ζευγάρι
- Επιπροσθέτως, όταν τα άτομα αποτύγχαναν να απαντήσουν εποικοδομητικά σε ένα σύντροφο που χρησιμοποιούσε καταστροφικές στρατηγικές, η υγεία του ζευγαριού μειωνόταν

τα πολιτιστικά πρότυπα

- ορίζουν τους ενδεδειγμένους τρόπους συμπεριφοράς σε μια στενή σχέση συνδέονται άρρηκτα με τον τρόπο που ερμηνεύονται οι καθημερινές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των συντρόφων του ζευγαριού
- τα άτομα του ευρύτερου περιβάλλοντος με τα οποία οι δύο σύντροφοι έρχονται καθημερινά σε επαφή παρεμβαίνουν ενεργά στις συγκρούσεις μέσα στο ζευγάρι

Το κίνημα της οικογενειακής θεραπείας

- αναπτύχθηκε ως αντίδραση στους περιορισμούς των θεραπειών οι οποίες απέδιδαν την ψυχολογική και κοινωνική δυσλειτουργία σε παράγοντες που σχετίζονταν αποκλειστικά με το άτομο, ανεξάρτητα με το αν οι παράγοντες αυτοί ήταν βιολογικοί, ψυχοδυναμικοί, ή συμπεριφορικοί.
- ο Haley υποστήριξε ότι οι συγκρούσεις στο γάμο οφείλονται σε ζητήματα που περιστρέφονται γύρω από το ποιος έχει τη δύναμη και τον έλεγχο στη σχέση. Συνήθως ο σύντροφος που έχει τη λιγότερη δύναμη εκδηλώνει ένα σύμπτωμα, μέσω του οποίου προσπαθεί ασυνείδητα να κερδίσει περισσότερη ισότητα και δύναμη μέσα στη σχέση. Εστιάζοντας στο σύμπτωμα, το ζευγάρι δεν συζητά για τα υπόλοιπα πιο οδυνηρά προβλήματα της σχέσης

Το κίνημα της οικογενειακής θεραπείας

- ο Jackson (1959) υποστήριξε ότι οι δύο σύντροφοι έχουν ένα άγραφο, συνήθως ασυνείδητο πρότυπο κανόνων, η ουσία του οποίου είναι η ασυνείδητη προσπάθεια και των δύο συντρόφων να βεβαιωθούν ότι είναι ίσοι και ισάξιοι (quid pro quo).
- Το quid pro quo αναφέρεται δηλαδή στο πως οι δύο σύντροφοι έχουν συμφωνήσει να ορίζουν τους εαυτούς τους μέσα στη σχέση και είναι ασυνείδητο.

Το κίνημα της οικογενειακής θεραπείας

- η Satir (1964) απέδωσε την ύπαρξη δυσλειτουργικών γάμων σε δυσλειτουργικούς κανόνες που περιορίζουν την προσωπική ανάπτυξη των ατόμων και την μεταξύ τους οικειότητα, ο Bowen (1978) στον χαμηλό βαθμό διαφοροποίησης των δύο συντρόφων.
- Σύμφωνα με αυτόν, η παθολογική έκφραση του χαμηλού βαθμού διαφοροποίησης μπορεί να πάρει τη μορφή της συναισθηματικής απομάκρυνσης, της συζυγικής σύγκρουσης, της εμφάνισης συμπτωμάτων σε κάποιον από τους δύο συντρόφους ή του αποδιοπομπαίου τράγου.
- Η συζυγική σύγκρουση σύμφωνα με τον Bowen συμβαίνει όταν τα επίπεδα άγχους του ενός ή και των δύο συντρόφων ανεβαίνουν εξαιτίας παραγόντων που μπορούν να αναζητηθούν τόσο μέσα στην σχέση, όσο και έξω από αυτήν.

Η θεωρία της κοινωνικής ανταλλαγής

- οι δύο σύζυγοι είναι ικανοποιημένοι από το γάμο τους όταν η αλληλεπίδρασή τους στηρίζεται σε αμοιβαίες αντιδράσεις χαμηλού κόστους και υψηλών ανταμοιβών.
- Δύο άνθρωποι αποφασίζουν επομένως να παντρευτούν επειδή θεωρούν ότι ο σύντροφός τους θα τους παρέχει πολλά χρόνια αμοιβές που είναι κοινωνικά αποδεκτές και επειδή το κόστος της απόφασής τους είναι χαμηλό

Η θεωρία της κοινωνικής ανταλλαγής

- . Οι συγκρούσεις στη σχέση δημιουργούνται: α) όταν ο ένας σύντροφος ενδιαφέρεται περισσότερο από τον άλλο για τη σχέση, με αποτέλεσμα να μην αμείβεται για την προσπάθειά του και να ματαιώνεται, β) όταν η αλληλεπίδραση στηρίζεται περισσότερο σε τιμωρητικές αντιδράσεις, παρά σε παροχή αμοιβών, γ) όταν οι ενισχύσεις που παρέχουν ο ένας σύντροφος στον άλλο δεν είναι ίσης συχνότητας και δ) όταν η ποιότητα των ενισχύσεων ματαιώνει τους δύο συντρόφους.
- Η σύγκρουση στο ζευγάρι δείχνει την ανάγκη του ενός μέλους για άμεση αλλαγή της συμπεριφοράς του άλλου και αντιμετωπίζεται ως διατάραξη του «δούναι- λαβείν» των θετικών ενισχύσεων ανάμεσα στα μέλη της σχέσης (Χαιντς, 2000)

Η θεωρία της κοινωνικής μάθησης

- τα συζυγικά προβλήματα δημιουργούνται όταν οι δύο σύντροφοι χρησιμοποιούν στρατηγικές αποτρεπτικού ελέγχου με σκοπό την αλλαγή της συμπεριφοράς του/ της συντρόφου.
- Αντί δηλαδή να ενισχύουν τις ήδη υπάρχουσες θετικές του/ της εκδηλώσεις, επικεντρώνονται κυρίως στις αρνητικές, τις οποίες προσπαθούν να αποτρέψουν μέσα από τιμωρητικές συμπεριφορές

Η Γνωσιακή συμπεριφοριστική θεωρία

- η εμμονή σε μη ρεαλιστικές αντιλήψεις αναφορικά με τη φύση των ερωτικών σχέσεων αποτελεί προγνωστικό παράγοντα για διαταραχή στη σχέση του ζευγαριού
- οι δυσλειτουργικές αντιλήψεις και τα δυσλειτουργικά σχήματα αναφορικά με τις σχέσεις διαμορφώνονται στα πρώιμα στάδια της ζωής του ατόμου από ποικίλους παράγοντες όπως οι γονείς, οι πολιτιστικές αξίες, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και οι πρώιμες εμπειρίες.
- Πηγάζουν από τη λογική και τις αυτόματες σκέψεις του ατόμου, χωρίς όμως να εκφράζονται ξεκάθαρα στο μυαλό του ατόμου

Η Συζυγική Θεραπεία προσανατολισμένη στην Επίγνωση

- δίνει έμφαση στις διαθέσεις των δύο συντρόφων απέναντι στη σχέση, καθώς επίσης και στον τρόπο που οι διαθέσεις αυτές έχουν διαμορφωθεί εξελικτικά, μέσα από τις στενές σχέσεις που έχει αναπτύξει κάθε σύντροφος με άλλα άτομα, συμπεριλαμβανομένων και αυτών από την οικογένεια καταγωγής. Αναγνωρίζονται επίσης ως πραγματικές και σημαντικές για την συζυγική ποιότητα, τόσο οι διαδικασίες και οι συγκρούσεις που συμβαίνουν μέσα σε κάθε σύντροφο (π.χ. εσωτερικές αντιφάσεις), όσο και αυτές που συμβαίνουν μεταξύ τους (ανάγκες και προσδοκίες από την σχέση
- Έμφαση δίνεται επίσης στην ακούσια συντήρηση από την πλευρά των συντρόφων των δυσπροσαρμοστικών προτύπων της σχέση

ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΧΕΣΕΩΝ

Διαζυγιο

- Στην Αμερική και στην Αγγλία, οι ευτυχισμένοι γάμοι ανέρχονται σε ένα 20%-30%, σε ένα 40%-50% των γάμων ο ένας ή και οι δύο σύζυγοι θεωρούν το γάμο τους λίγο ως πολύ αποτυχημένο, και σε ένα 20%-40% επικρατούν περίοδοι δυστυχίας.
- Στην Ελλάδα, παρόλο που έχει παρατηρηθεί αύξηση του συνολικού ποσοστού των διαζυγίων, από 0.4 ανά 1000 άτομα πληθυσμού το 1970, σε 0.9 ανά 1000 άτομα το 1998, το ποσοστό των διαζυγίων παραμένει μαζί με αυτό της Ιταλίας από τα χαμηλότερα της Ευρώπης (Symeonidou & Mitsopoulos, 2003).

Συνέπειες χωρισμού

- Οι σύντροφοι που αντιμετωπίζουν προβλήματα στη σχέση τους είναι πιο πιθανόν να υποφέρουν από αγχώδεις διαταραχές, κατάθλιψη, αυτοκτονικότητα και κατάχρηση ουσιών.
- Μεγάλη είναι η επίδραση της συζυγικής δυσαρμονίας και στην σωματική υγεία, όπως φαίνεται από την αυξημένη πιθανότητα που έχουν τα μέλη αυτών των ζευγαριών να πάσχουν από οξείες ή χρόνιες ασθένειες, όπως διαταραγμένη λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος, υψηλή αρτηριακή πίεση, ευπάθεια σε σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα και επιρρέπεια σε ατυχήματα ή άλλες συμπεριφορές κινδύνου
- Τα παιδιά που προέρχονται από γάμους που αντιμετωπίζουν συζυγικά προβλήματα είναι πιο πιθανό να υποφέρουν από αγχώδεις διαταραχές, κατάθλιψη, προβλήματα διαγωγής και διαταραγμένη σωματική υγεία

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

κοινωνικές δυνάμεις που επηρεάζουν και ασκούν ρυθμιστικές επιδράσεις στο ζευγάρι και στη σχέση.

- Τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ζευγαριών, όπως το φύλο, η εθνικότητα, η φυλή, η κοινωνική τάξη και ο σεξουαλικός προσανατολισμός
- ο τρόπος που τα δύο φύλα βλέπουν τους ρόλους τους ως συντρόφους και ως γονείς συνδέεται με ριζωμένες ιστορικά κοινωνικές πεποιθήσεις σχετικά με το φύλο, την δύναμη και την οικειότητα ή τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο τα δύο φύλα ενθαρρύνονται να εστιάσουν στην δουλειά ή στο σπίτι.
- κάποια χαρακτηριστικά των δύο συντρόφων που θεωρούνταν έμφυτα (π.χ. ότι οι άντρες είναι πιο λογικοί και προσανατολισμένοι στην δράση, ενώ οι γυναίκες πιο συναισθηματικές) ή αποτέλεσμα του ιδιοσυγκρασιακού ταιριάσματος των συμπεριφοριστικών και συναισθηματικών κλίσεων των δύο συντρόφων(π.χ. η έννοια της συμπληρωματικότητας των δύο συντρόφων), γίνονται πλέον αντιληπτά με βάση τα πρότυπα ρόλων που διαμορφώνονται από τις σαφείς και τις υπονοούμενες προσδοκίες της εκάστοτε κοινωνίας.

κοινωνικές δυνάμεις που επηρεάζουν και ασκούν ρυθμιστικές επιδράσεις στο ζευγάρι και στη σχέση.

- η έννοια της συμπληρωματικότητας των συζύγων, καθώς και η ευρέως διαδεδομένη πεποίθηση ότι οι άντρες δεν είναι τόσο συναισθηματικοί όσο οι γυναίκες, ενώ οι τελευταίες μειονεκτούν έναντι των αντρών στην αναλυτική σκέψη, εξυπηρετούσε, κάτω από την επίφαση της επιστημονικής θεωρίας, τις ανάγκες της οικονομίας.
- Οι συνθήκες δηλαδή που διαμορφώθηκαν μετά από τη βιομηχανική επανάσταση απαιτούσαν να λείπει κάποιος πολλές ώρες ή και μέρες από το σπίτι, ενώ κάποιος άλλος να αναλάβει την φροντίδα των παιδιών. Η άνιση κατανομή των ρόλων, η οποία εντείνεται με την τεκνοποίηση και η απροθυμία των αντρών να μοιραστούν τις δουλειές του σπιτιού και την φροντίδα των παιδιών, έχει επανειλημμένως αποδειχτεί ότι επιδρά αρνητικά στην οικειότητα που βιώνει το ζευγάρι. Επίσης, συστημικές απόψεις αναφορικά με την κυκλικότητα των αρνητικών προτύπων αλληλεπίδρασης δέχτηκαν κριτική, καθώς έδιναν ίση ευθύνη και στα δύο μέρη του ζευγαριού για τον εκφοβισμό, την πίεση και την κακοποίηση των γυναικών.

Η φεμινιστική κριτική

- επεσήμανε ακόμη ότι τα δυο μέλη του ζευγαριού μπορεί να έχουν συστηματικώς διαφορετικές εμπειρίες από τη σχέση τους με βάση την διαφορετική πρόσβαση στην δύναμη και τις διαφορετικές προσδοκίες αναφορικά με την οικειότητα

Το κίνημα της πολύ-πολυτισμικότητας

- τα πρότυπα αναφορικά με την ποιότητα και την ποσότητα την οικειότητας, η κατανομή της δύναμης μεταξύ των δύο συντρόφων, ο βαθμός εμπλοκής άλλων ατόμων της ζωής του ζευγαριού (φίλοι, άλλοι εραστές, εκτεταμένη οικογένεια) και άλλες σημαντικές πτυχές της ζωής του ζευγαριού μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των ζευγαριών και εξαρτώνται από την εθνικότητα, τη φυλή, την κοινωνική τάξη, τον σεξουαλικό προσανατολισμό και τους δεσμούς με άλλες ομάδες.

Το κίνημα της πολύ-πολυτισμικότητας

- Ανάλογα με τη θέση τους στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο, οι ομάδες αυτές μπορούν να κάνουν τα μέλη του ζευγαριού να αισθάνονται προνομιούχα και με ξεχωριστά δικαιώματα, ή αντιθέτως να αισθάνονται καταπίεση.
- Οι λιγότερο ή περισσότερο φιλόξενες συνθήκες διαβίωσης αποτελούν παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν τις διεργασίες και την ικανοποίηση του ζευγαριού. Για παράδειγμα, μια φτωχή οικογένεια αφρο-αμερικανών που μένει στο κέντρο μιας αμερικανικής πόλης μπορεί να αντιμετωπίζει καθημερινά μια πραγματικότητα η οποία αποτελείται από ρατσισμό, διακρίσεις, προβλήματα στέγασης, βία, εγκληματικότητα και ναρκωτικά, γεγονός που απειλεί διαρκώς την επιβίωσή της

η αφηγηματική προσέγγιση

- Δίνει έμφαση στο πως η ευρύτερη κοινωνία μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τις ζωές των ζευγαριών, καθώς οι πιο κυρίαρχες ομάδες τείνουν να επιβάλλουν και περιοριστικές περιγραφές και πεποιθήσεις τους στις λιγότερο ισχυρές ομάδες

Η ΦΙΛΙΑ

Σημασία και εύρος της φιλίας

- Ως κοινωνική σχέση αναδύεται εντονότερα με την χαλάρωση των κοινοτικών και οικογενειακών δεσμών.
- Προϋποθέτει την έννοια της ατομικότητας και της ελεύθερης επιλογής (παρά τις κοινωνιολογικές της αιτιοκρατίες).
- Έχει βρεθεί ότι συνεισφέρει θετικά στην ψυχική και σωματική υγεία.
- Έχουν συστηματικά καταγραφεί αφενός αρκετές διαφοροποιήσεις στο νόημα της φιλίας μέσα στα όρια δυτικού πολιτισμού αφετέρου έντονες διαφορές με το αντίστοιχο άλλων πολιτισμών όπως π.χ. της Αφρικής ή της Ασίας

Ορισμός φιλίας

Ορισμός φιλίας

- φιλία είναι μια εκούσια σχέση μεταξύ δυο ατόμων η οποία εμπεριέχει αμοιβαία αποδοχή, επιθυμία για συναναστροφή, οικειότητα, εμπιστοσύνη, ψυχολογική (και υλική) υποστήριξη, αλληλεξάρτηση, διαχρονικότητα και δεν εδραιώνεται λόγω κοινωνικής σκοπιμότητας, συγγένειας ή σεξουαλικής έλξης
- Στο μέτρο που στον πυρήνα του ανωτέρω ορισμού βρίσκονται οι έννοιες της επιλογής (σχέση εκούσια) και της αμοιβαιότητας,

Φιλία

- Η επιλογή των φίλων δεν είναι απόλυτα «ελεύθερη», αλλά υπακούει έντονα σε κοινωνιολογικού τύπου συγκυρίες οι οποίες σχετίζονται με την ομοιότητα (π.χ. κοινωνικού, οικονομικού και πολιτισμικού υπόβαθρου, απόψεων, ικανοτήτων) και την εγγύτητα (π.χ. τόπος κατοικίας, χώρος εργασίας).
- Η ανυστεροβουλία που συχνά αποδίδεται στη φιλία μπορεί να συνίσταται σε μία διαχείριση του δούναι και λαβείν που στη θετική της μορφή μπορεί να αναζητά την υγιή ισορροπία στη σχέση, ενώ στην αρνητική της οδηγεί σε έναν έντονο ωφελιμισμό.

Φιλία

- Η δυνατότητα βίωσης φιλικών σχέσεων προϋποθέτει την αυτοαντίληψη αλλά και αυτή με τη σειρά της καθορίζεται από αυτές τις οικείες σχέσεις.
- Όπως σχετικά υποστηρίζουν οι βασιζόμενες στις απόψεις του Freud ψυχοδυναμικές προσεγγίσεις, η επένδυση στις φιλικές μας σχέσεις σχετίζεται άμεσα με την αναζήτηση του Ιδεώδους του Εγώ.

Φιλία

- Η φιλία παρέχει στους μετέχοντες την υπαγωγή σε ένα εξιδανικευμένο και ναρκισσιστικό Εμείς το οποίο περικλείει τα Εγώ επιβεβαιώνοντας και ενισχύοντας, συνεπώς, την αξία του Εαυτού
- Αυτό εξηγεί το γεγονός ότι συχνά, προκειμένου να προστατέψουμε αυτήν την εξιδανικευμένη οντότητα, παραβλέπουμε σημαντικές ατέλειες ή σοβαρά σφάλματα των φίλων μας (Kaës, 1989).
- οι φίλοι μας, πέρα από χορηγοί ψυχολογικών και υλικών αγαθών, βιώνονται ως αναπόσπαστα τμήματα της ατομικής μας βιογραφίας και ταυτότητας, στοιχείο που εν τέλει επεξηγεί περαιτέρω τη σπουδαιότητα της φιλίας στη ζωή των ανθρώπων.

Ετερόφυλη φιλία

Ετερόφυλη φιλία

- Η φιλία μεταξύ ενός άντρα και μιας γυναίκας θεωρείτο μέχρι πρόσφατα ανέφικτη και ανύπαρκτη, εφόσον παρέπεμπε στην ύπαρξη κάποιας μορφής ερωτικής-σεξουαλικής έλξης ή και σχέσης
- Η προβληματική της σύναψης φιλικής σχέσης με άτομα του άλλου φύλου εμφανίζεται στην παιδική ηλικία όπου και έχει τον πλέον απαγορευτικό χαρακτήρα.
- Είτε εξαιτίας βιολογικών διαφορών είτε λόγω των διαδικασιών προσπολιτισμού, αγόρια και κορίτσια έλκονται συνήθως από διαφορετικές δραστηριότητες και υιοθετούν διαφορετικά στυλ αλληλεπίδρασης με αποτέλεσμα η κοινωνική διαφοροποίηση των δύο φύλων να αποτελεί κανόνα σε βαθμό που η ετερόφυλη φιλία να θεωρείται συχνά (στο πλαίσιο της παιδικής κουλτούρας και ιδίως στο χώρο του σχολείου) ως παράβαση

Ετερόφυλη φιλία

- Θεωρείται ότι αυτός ο διαχωρισμός είναι καθοριστικός για τη δόμηση της ταυτότητας του φύλου (Maccoby & Jacklin, 1974) κάτι που ωστόσο συναρθρώνεται με μια μάλλον οικουμενική πολιτισμική εμμονή για εξ απαλών ονύχων εκμάθηση των κοινωνικών ρόλων που αρμόζουν στο κάθε φύλο.
- Αυτή η εμμονή στη διαφοροποίηση των φύλων υποχωρεί στην εφηβική ηλικία αλλά η φιλία εξακολουθεί να λογίζεται ως μια σχέση μεταξύ ομοφύλων
- Τα τελευταία 50 χρόνια εντούτοις παρατηρείται μια σημαντική κοινωνική εξέλιξη σχετική με το θέμα αυτό. Η ετερόφυλη φιλία αρχίζει να γίνεται μια αποδεκτή δυνατότητα αλλά και μια βιωμένη πραγματικότητα για ένα σημαντικό αριθμό ατόμων.

Ετερόφυλη φιλία

- Σε έρευνα που έγινε στη δεκαετία του 50 το ποσοστό των αντρών που δήλωσαν ότι έχουν φιλική σχέση με γυναίκες ήταν σχεδόν μηδαμινό (Merton, 1954).
- Όμως 40 χρόνια αργότερα 40% των αντρών που συμμετείχαν σε σχετική έρευνα συμπεριλαμβάνουν και μία ή περισσότερες γυναίκες μεταξύ των στενών τους φίλων ενώ το διπλό ποσοστό (80%) αποδέχτηκαν τη δυνατότητα της ετερόφυλης φιλίας
- Παρόμοιο είναι και το εύρημα πρόσφατης έρευνας στην Ελλάδα εφόσον 72% των νέων δηλώνουν ότι έχουν στενούς φίλους του αντίθετου φύλου

Ετερόφυλη φιλία

- Η αλματώδης είσοδος των γυναικών στη δημόσια σφαίρα, η μετεξέλιξη των κοινωνικών ρόλων των δύο φύλων και η επαγόμενη ύφεση των σχετικών στερεοτύπων φαίνεται ότι συνετέλεσαν στη μείωση της απόστασης μεταξύ αντρών και γυναικών και στην αύξηση του χρόνου λειτουργικής συνύπαρξής τους, δημιουργώντας έτσι τις βάσεις για την καλλιέργεια φιλικών μεταξύ τους σχέσεων.

Ετερόφυλη φιλία: μοντέλα φιλίας

- οι γυναίκες καλλιεργούν τις φιλίες τους μέσα από συζητήσεις, συναισθηματικό άνοιγμα αλλά και σωματική οικειότητα αντίθετα με τους άντρες οι οποίοι προσεγγίζονται κυρίως μέσα από κοινές δραστηριότητες
- Υπάρχουν βέβαια από την άλλη μελέτες που δείχνουν ότι αυτές οι διαφορές αφενός δεν ήταν τόσο έντονες όσο ισχυριζόντουσαν οι ίδιοι οι ερευνητές που τις πραγματοποίησαν, αφετέρου τείνουν ούτως ή άλλως σήμερα να αμβλύνονται, άρα οι παραπάνω διχοτομήσεις δεν είναι πλέον τόσο ευκρινείς και υπάρχει μια τάση σύνθεσης των μοντέλων αυτών
- τα εμπλεκόμενα άτομα βρίσκονται μολαταύτα αντιμέτωπα αφενός με την επεξεργασία ενός νέου μοντέλου φιλίας αφετέρου με τη διαχείριση της σεξουαλικής έντασης που συνήθως υποβόσκει σε κάθε ετερόφυλη οικεία σχέση.